

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 242.770 van 25 oktober 2018
in de zaak A. 224.107/VII-40.158.**

In zake : Frederik CASTEELS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Bart Gruyters en Tom Raskin
 kantoor houdend te 3540 Herk-de-Stad
 Guldensporenlaan 2
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jan Bergé
 kantoor houdend te 3000 Leuven
 Diestsevest 47, bus 001
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 27 december 2017, strekt tot de nietigverklaring van “de beslissing van bestemming (dossiernr. G-17-3724) van de Vlaamse Overheid, Afdeling strategie, Internationaal Beleid en Dierenwelzijn, Inspectiedienst Dierenwelzijn[...] d.d. 30.10.2017[...] waarbij er beslist werd, conform art. 42 § 2 van de wet van 14.08.19[86] betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, dat 63 schapen (eigendom van verzoeker) definitief in volle eigendom gegeven worden aan het asiel waar zij verblijven”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

‡CFKSJBFEEDBDFCFCT‡

Auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag overeenkomstig artikel 93 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 oktober 2018.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Lukas Dedecker, die loco advocaat Tom Raskin verschijnt voor verzoeker, en advocaat Jutte Nijs, die loco advocaat Jan Bergé verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (hierna: FAVV) verricht op 30 augustus 2017 op de vestigingseenheid te Bekkevoort, Staatsbaan 300, waarvan verzoeker de operator is, een controle uit, die uitmondt in een ongunstige beoordeling voor het aspect “hercontrole” en een gunstige beoordeling voor het aspect “gezondheidsonderzoek”.

Wat betreft het “gezondheidsonderzoek” deed het FAVV volgende vaststellingen:

“Op 30/08/2017 omstreeks 1150 werd een algemeen gezondheidsonderzoek uitgevoerd op een lot van een dertigtal schapen op het adres Staatsbaan 300 te 3460 Bekkevoort.

De schapen vertoonden een algemene onderkomen en magere indruk. Meerdere schapen vertoonden wolverlies op de rug met een droge schurftige onderhuid (schuurletsels?).

Enkel schapen vertoonden een doffe wazige blik wat kan wijzen op chronisch vochttekort, gezien de warmte die de laatste dagen heerst.

Enkele jonge schapen waren uitermate mager. Een van deze dieren had een temperatuur van 37°C wat voor jonge schapen te laag is. Dit kan inderdaad wijzen op energietekort. Dit zelfde dier vertoonde wat serieuze neusvloeï. In de mondholte van dit schaap werden echter geen letsels of symptomen van een besmettelijke aandoening gevonden”.

De controleur van het FAVV besluit: “omdat het een geval van dierenwelzijn betreft werd de Vlaamse overheid dienst dierenwelzijn Vlaanderen hiervan verwittigd”.

3.2. De inspectie Dierenwelzijn voert op 31 augustus 2017 een controle uit, dat leidt tot het proces-verbaal nr. G-17-3724-YvO/AWF, waarin verscheidene overtredingen worden vastgesteld op de wet van 14 augustus 1986 “betreffende de bescherming en het welzijn der dieren”.

De inspectie Dierenwelzijn beslist op dezelfde dag om 63 schapen en lammeren administratief in beslag te nemen.

3.3. Verzoeker wordt op 23 oktober 2017 verhoord.

3.4. De inspectie Dierenwelzijn beslist op 30 oktober 2017 om de dieren, in toepassing van artikel 42, § 2, van de wet van 14 augustus 1986 definitief in volle eigendom te geven aan een dierenasiel dat daarmee instemt. Dit is de bestreden beslissing die wordt gemotiveerd:

“Gelet op de vaststellingen in PV van vaststelling van inbreuken G-17-3724-YvO/AWF:

- een blind schaap wordt tussen vijf andere schapen gehouden die het dier onophoudelijk aanvallen waardoor het blinde schaap in continue angst en stress leeft;

- verschillende schapen hebben een onverzorgde vacht en zijn mager;

- verschillende schapen hoesten;

- verschillende schapen manken en hebben onverzorgde klauwen;

- een schaap heeft uitgebreide huidlesies die mogelijk het gevolg zijn van myasis;

- een schaap heeft een hernia en een blauw touw rond de hals wat een mogelijk risico op verstikking vormt;

- niet alle lammeren hebben drinkwater ter beschikking;

- een lam ligt lethargisch neer en schuimt uit de bek;

- het perceel waar de lammeren verblijven heeft een drassige modderige toestand en is aan de zijanten begroeid met zwarte nachtschade, een giftige plant voor schapen;

Gelet op het feit dat deze vaststellingen wijzen op een gebrek aan verzorging, huisvesting en interesse in de dieren en een gebrek aan aandacht voor de noden van de dieren;

Gelet op het verhoor van betrokkene op 23 oktober 2017 waaruit blijkt dat betrokkene verantwoordelijk is voor de verzorging en het nazicht van alle dieren en betrokkene verklaart dat op de voorknieën lopen een typische houding is voor Texelaars;

Gelet op het dierenartsenverslag ontvangen op 13 oktober 2017 waaruit blijkt dat:

- 11% van de schapen zeer mager/cachectisch zijn en dat 76% van de schapen mager zijn;

- 87% van de schapen onverzorgde klauwen hebben;

- een apathisch, cachectisch en onderkoeld lam in spoed op 31 augustus 17 behandeld moest worden;

- verschillende schapen schurft hebben;

- verschillende schapen hoesten;

- verschillende schapen snot hebben

- verschillende schapen traanogen hebben;

Gelet op het feit dat de kosten voor opvang en verzorging blijven oplopen;

Gelet op het feit dat teruggave van de dieren onverantwoord zou zijn omwille van onvoldoende garanties dat het dierenwelzijn gegarandeerd kan worden;

Gelet op de beperkte economische waarde van de dieren, nog verminderd door de vastgestelde medische en welzijnsproblemen, waardoor de kosten voor dagelijkse verzorging en medische opvolging van de dieren in afwachting van een eventuele verkoop de te verwachten opbrengst zouden overstijgen”.

IV. Toepassing van de kortedebattenprocedure - Onderzoek ten gronde

4. Artikel 93 van de algemene procedureregeling verleent aan het auditoraat het initiatiefrecht om de in die bepaling vervatte verkorte procedure te initiëren.

Uit de bespreking van de middelen volgt dat het te dezen om een weinig ingewikkelde zaak gaat, die geen problemen doet rijzen welke een snelle beslechting van het geschil verhinderen.

Eerste middel

Standpunten van de partijen

5. Een eerste middel is in het verzoekschrift omschreven als:

“De beslissing tot beslagname maakt melding van vaststellingen op woensdag 30.08.2017 terwijl in hetzelfde P.V. inspecteur Yves OPSOMER melding maakt van het gegeven dat hij pas op 31.08.2017 ter plaatse is geweest zodat het P.V. nietig is waardoor alle verdere besluitvorming eveneens nietig zijn met inbegrip van de beslissing tot bestemming”.

6. De verwerende partij antwoordt:

“8. Op straffe van niet-ontvankelijkheid dienen de middelen waarop het beroep betrekking heeft te worden uiteengezet.

Artikel 2, § 1, 3° van het Procedurereglement bepaalt dat het verzoekschrift een uiteenzetting van de middelen moet bevatten. Onder de uiteenzetting van de middelen wordt verstaan de voldoende duidelijke omschrijving van de geschonden rechtsregel en van de wijze waarop die rechtsregel door de bestreden rechtshandeling werd geschonden.

Tevens dient verzoeker aan te tonen welke bepalingen geschonden worden en hoe. Een middel dat enkel aanvoert dat een bepaling is geschonden zonder aan te tonen hoe die bepaling werd geschonden is onontvankelijk.

De middelen dienen op voldoende duidelijke wijze te worden geformuleerd.

Een vaag middel dat niet nader ontwikkeld is en dat noopt tot het maken van veronderstellingen over de juiste bedoelingen van verzoeker is niet ontvankelijk.

Verzoeker laat na ook maar enige bepaling aan te voeren die volgens haar geschonden is. Het is voor de verwerende partij dan ook niet mogelijk precies te achterhalen wat de juiste kritiek is.

Een verzoekschrift waarin enkel het nadeel wordt uiteengezet dat de beslissing berokkent aan verzoeker, dat alleen maar een aantal blote beweringen of feitelijke commentaar behelst, bevat geen rechtsmiddel en is om die reden niet ontvankelijk.

Dit kan door verzoeker niet meer rechtgezet worden. De initiële onontvankelijkheid van het beroep wegens ontstentenis van ontvankelijk geformuleerde middelen kan niet worden goedge maakt door een uiteenzetting van die middelen in de memorie van wederantwoord of door het daarin inroepen van nieuwe middelen. Een initieel onontvankelijk verzoekschrift kan immers niet meer ontvankelijk worden gemaakt door aanvullingen in latere memories.

De uiteenzetting van dit middel is enkel feitelijk en mist elke juridische grondslag.

Het middel is dus alleszins al onontvankelijk op grond van de exceptie *obscuri libelli*.

9. Verzoeker had tegen de beslissing tot inbeslagname van 12 september 2017 beroep kunnen instellen bij uw Raad. Hij heeft dit nagelaten. Derhalve was hij toen blijkbaar van oordeel dat hij niet geschonden werd in zijn rechten. Het is pas nadat een bestemmingsbeslissing werd genomen dat verzoeker plots wenst op te komen tegen de vaststellingen zoals vermeld in de beslissing tot beslag.

Het eerste middel is onontvankelijk.

10. Verzoeker wenst met het eerste middel eigenlijk op te komen tegen de beslissing tot inbeslagname en niet tegen de bestreden beslissing. Na de beslissing tot inbeslagname werd een bestemmingsbeslissing genomen.

Op grond van artikel 42, §3 van de Dierenwelzijnswet, wordt het eerder opgelegde beslag van rechtswege opgeheven door deze bestemmingsbeslissing. Zo oordeelde uw Raad reeds:

‘Op 9 november 2016 wordt een bestemmingsbeslissing genomen, waardoor op grond van artikel 42, §3, van de dierenwelzijnswet het opgelegde beslag van rechtswege is opgeheven. Bovendien zijn sedert de inbeslagname meer dan twee maanden verstreken, waardoor het beslag eveneens van rechtswege is opgeheven. Het beroep is zonder voorwerp ten aanzien van de eerste bestreden beslissing.’

11. De door verzoeker aangehaalde rechtzetting m.b.t. de datum van vaststellingen in de beslissing tot inbeslagname betreft een materiële vergissing. Onder materiële fout dient een verschrijving of vergissing te worden begrepen begaan bij de materiële verrichtingen die gepaard gaan met het opstellen van een document. Het gaat om fouten waaromtrent nauwelijks discussie mogelijk is.

Uw Raad oordeelde reeds dat de vermelding van een verkeerde datum een louter materiële vergissing betreft dat geenszins de geldigheid van een besluit aantast.

Verzoeker zet niet uiteen in welke mate zij door deze materiële vergissing zou zijn geschaad, noch hoe haar rechten zouden zijn geschonden. Integendeel, verzoeker is na deze rechtzetting verhoord door de diensten van de verwerende partij. Tijdens dit verhoor heeft hij geen melding gemaakt van deze materiële vergissing en de eventuele schade die hij hieruit zou hebben geleden. Hij heeft zich bijgevolg voldoende kunnen verweren.

Deze materiële vergissing heeft verzoeker geenszins geschaad zodat het middel in die mate ook niet ernstig is.

12. Bovendien wist verzoeker zeer goed dat de vaststellingen op donderdag 31 augustus 2017 hebben plaatsgevonden. Er kan omtrent de datum van de vaststellingen dan ook redelijkerwijs geen discussie zijn.

Verzoeker werd ook reeds in kennis gesteld van deze materiële vergissing per e-mail van 24 oktober 2017 van de inspecteur. Er werd hem een corrigerend document bezorgd alsook werd hiervan een exemplaar verzonden naar zijn verblijfadres en postadres. Hij werd hiervan dus wel degelijk op de hoogte gebracht. Hierop heeft verzoeker niet gereageerd zodat hij hierdoor ook geen schade kan hebben geleden.

Er is geen enkele reden om aan te nemen dat de beslissing tot inbeslagname nietig zou zijn.

13. Deze materiële vergissing toont niet aan dat de verwerende partij het onderzoek van het dossier onzorgvuldig zou hebben gevoerd, zij heeft bovendien ook geen enkel gevolg gehad op de inhoud van het besluit.

Het eerste middel is ook ongegrond”.

7. Verzoeker repliceert:

“Dit middel is geenszins onontvankelijk.

Het moge duidelijk zijn dat P.V.’s die verkeerde informatie verstrekken geen basis kunnen zijn waarop een andere beslissing (zoals deze in casu) kan gesteund worden.

Het middel is aldus ontvankelijk de beslissing is nietig nu ze gesteund is op een fout P.V.

Ten gronde dient het middel ook gegrond verklaard te worden. Er kan bezwaarlijk ontkend worden dat de beslissing tot in beslagname NIET correct is waardoor de bestreden beslissing uitgaat van verkeerde veronderstellingen (een verkeerde datum waarop vaststellingen zouden gedaan zijn).

Een materiële vergissing wordt niet bewezen door verweerster en kan niet aangenomen worden; een exacte weergave van een datum waarop de vaststellingen zouden zijn gebeurd is primordiaal.

Van verzoeker wordt wel verwacht dat hij met alles en nog wat in orde is; begrip noch genade heeft verweerster met verzoeker; boetes en sancties zij[n] zijn deel. Maar als verweerster verkeerde vermeldingen schrijft [...] dan wordt plotseling de mantel der liefde bovengehaald.

De beslissing tot bestemming dient bijgevolg vernietigd te worden”.

Beoordeling

8. Om te voldoen aan de vereisten van artikel 2, § 1, 3°, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (APR) moeten de middelen van het verzoekschrift te kennen geven welke regels zouden zijn geschonden. Een middel bestaat uit de omschrijving van de geschonden geachte rechtsregel en van de wijze waarop die regel door de bestreden beslissing zou zijn geschonden.

Het staat niet aan de Raad van State om het middel in de plaats van verzoeker te adstrueren.

Het eerste middel is onontvankelijk.

Tweede middel

Standpunten van de partijen

9. Een tweede middel wordt omschreven als:

“Inspecteur OPSOMER heeft getracht deze nietigheid te verdoezelen en recht te zetten nu hij op 24.10.2017 de beslissing tot beslagname van 63 schapen en lammeren ééenzijdig gewijzigd heeft en op de voorpagina de datum heeft veranderd van woensdag 30.08.2017 (zoals vermeld in de beslissing tot beslagname naar 31.08.2017).

Dergelijke manipulaties van processen-verbaal zijn ontoelaatbaar en hierbij wordt bevestigd dat het initiële P.V. nietig is waardoor zowel de inbeslagname en alle eruit volgende beslissingen nietig dienen verklaard te worden”.

10. De verwerende partij antwoordt:

“15. De verwerende partij verwijst naar wat zij hierboven in randnummers 8 tot en met 9 heeft uiteengezet. Ook het tweede middel is onontvankelijk wegens *obscuri libelli*.

Het tweede middel is onontvankelijk.

16. Wat betreft de grond van het middel kan ook hier verwezen worden naar dat de verwerende partij hierboven reeds heeft gesteld in randnummers 10 tot en met 13 nu ook het tweede middel identiek is aan het eerste middel.

Het tweede middel is ongegrond”.

11. Verzoeker repliceert:

“Ook dit middel is ontvankelijk; met gemanipuleerde P.V.’s kan de Raad van State toch geen rekening houden. Ze kunnen toch geen basis zijn voor maatregelen zoals in casu genomen zijn.

Ook hier dient het middel gegrond verklaard te worden gelet op de manipulaties, die evenmin ontkend worden, die zijn aangebracht en waardoor het P.V. nietig is”.

Beoordeling

12. Om de redenen vermeld in de beoordeling van het eerste middel wordt ook het tweede middel onontvankelijk bevonden.

Derde middel

Standpunten van de partijen

13. Een derde middel wordt omschreven als:

“De vaststellingen van inspecteur OPSOMER van 31.08.2017 staan overigens haaks op de vaststellingen die gebeurd zijn de dag voordien op 30.08.2017.

In het controleverslag 2131/17/068939 opgesteld door het Federaal Agentschap voor Veiligheid van de Voedselketen door de verantwoordelijke controleur de Heer Wim DE BLEESER, in aanwezigheid van LAUWENS Harry, KINNAER Martin en CLOUT Veerle blijkt

ontegensprekelijk dat de situatie ter plaatse in orde was nu op blz. 3 onderaan als beoordeling van de controle ‘gunstig’ werd bevonden.

Dit is de beste score die mogelijk is !

Er kan alleen maar vastgesteld worden dat er minstens een manifeste tegenstrijdigheid is tussen de vaststellingen waarbij verzoeker de vaststellingen van inspecteur OPSOMER betwist.

Verzoeker is het dan ook niet eens met de vaststellingen van 31.08.2017 noch met de beschikking tot bestemming”.

14. De verwerende partij antwoordt:

“18. Ook het derde middel is onontvankelijk wegens obscuri libelli zoals in randnummers 8 tot en met 9 reeds werd uiteengezet.

Verzoeker geeft enkel feitelijkheden weer, welke op geen enkele juridische grondslag zijn gebaseerd. Hij geeft aan het niet eens te zijn maar laat na te preciseren welke bepalingen door de bestreden beslissing zijn geschonden.

Het derde middel is onontvankelijk.

19. Verzoeker tracht te laten uitschijnen als zou de controle van het FAVV gunstig zijn. Niets is minder waar en het is dan ook onbegrijpelijk dat verzoeker dit tracht voor te houden.

Op het controleverslag staan immers volgende vaststellingen genoteerd:

‘In één box stellen we vast dat de conditie van de schapen niet in orde is.

De operator heeft door zijn herhaaldelijke verbale uitlatingen en verwijten aan het adres van een agent het onmogelijk gemaakt om de controle op een integere manier af te sluiten. Hierdoor werd de controle belemmerd en kon deze niet worden afgewerkt en werd de controle vroegtijdig beëindigd.’

Na deze vaststellingen werd de controle als ‘ongunstig’ beoordeeld.

20. In het tweede luik staan volgende vaststellingen:

‘Op 30/08/2017 omstreeks 1150 werd een algemeen gezondheidsonderzoek uitgevoerd op een lot van een dertigtal schapen op het adres Staatsbaan 300 te 3460 Bekkevoort.

De schapen vertoonden een algemene onderkomen en magere indruk. Meerdere schapen vertoonden wolverlies op de rug met een droge schurftige onderhuid (schuurletsels?).

Enkele schapen vertoonden een doffe wazige blik wat kan wijzen op chronisch vochttekort, gezien de warmte die de laatste dagen heerst.

Enkele jonge schapen waren uitermate mager. Een van deze dieren had een temperatuur van 37°C wat voor jonge schapen te laag is. Dit kan inderdaad wijzen op energietekort. Dit zelfde dier vertoonde wat serieuze neusvloeï. In de mondholt van dit schaap werden echter geen letsels of symptomen van een besmettelijke aandoening gevonden.’

Onder deze vaststelling werd bij beoordeling controle het bolletje voor ‘gunstig’ aangevinkt. Nochtans blijkt zeer duidelijk uit de algemene teneur van dit verslag alsook uit de vaststellingen zoals ze verricht en opgetekend werden dat dit een vergissing betreft en het bolletje ‘ongunstig’ had moeten aangevinkt worden.

Verzoeker tracht echter deze vergissing uit zijn context te halen door te stellen dat hij de meest gunstige beoordeling kreeg. Het gehele verslag dient echter in aanmerking genomen te worden en daaruit blijkt dat verzoeker allerminst een gunstige beoordeling krijgt.

22. Er is dan ook geen enkele tegenspraak tussen de vaststellingen van het FAVV en deze van de verwerende partij een dag later.

Integendeel, het is op verzoek van het FAVV dat de diensten van de verwerende partij ter plaatse een controle zijn gaan uitvoeren.

Beide controles en de daaruit genomen vaststellingen zijn dan ook volledig met elkaar in overeenstemming en geven beiden aan dat er sprake is van ernstige inbreuken op het algemene dierenwelzijn.

23. De loutere blote en feitelijke bewering van verzoeker dat hij het niet eens is met de vaststellingen noch met de bestreden beslissing is dan ook niet ter zake dienend en kan geenszins leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

Uw Raad oordeelde reeds eerder:

‘Het louter betwisten zonder aan te tonen dat deze vaststellingen en motieven onjuist of onredelijk zijn kan niet leiden tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing.

Bovendien houdt de beoordelingsbevoegdheid van de Raad van State niet in dat zij zich in de plaats kan stellen van de overheid.

Verzoekers slagen er op het eerste gezicht niet in de motieven van de bestreden beslissing te weerleggen. Zij maken evenmin aannemelijk dat de beslissing in het licht van de gegeven omstandigheden kennelijk onredelijk is en tonen op het eerste gezicht niet aan dat het onderzoek op onzorgvuldige wijze zou zijn uitgevoerd.’

De loutere vermelding dat verzoeker het niet eens is, is dan ook niet van die aard om de bestreden beslissing te weerleggen.

Het derde middel is ongegrond”.

15. Verzoeker repliceert:

“Een tegenstrijd van vaststellingen kan nooit tot een beslissing leiden in het nadeel van verzoeker waardoor de motiveringsplicht niet gerespecteerd is.

Dit middel is ontvankelijk; de bestreden beslissing werd niet gemotiveerd noch werd er met de argumenten op enigerlei wijze rekening gehouden zodat het middel ook gegrond is.

Het is overigens niet omdat in één box de conditie van de schapen niet in orde zou zijn (hetgeen betwist wordt) dat e[r] geen perfecte score kan gegeven worden.

Het houden van dieren is immers omgaan met levende wezen hetgeen steeds precair is.

Het is bovendien frappant dat verweerster het vermelden van de quotering ‘GUNSTIG’ opnieuw omschrijft als een materiële vergissing...

Wat is dat toch [met] het FAVV?

Opnieuw zouden de schriftelijke bepalingen materiële vergissingen bevatten die steeds in het nadeel van verzoeker moeten worden geïnterpreteerd worden?

De P.V.'s staan bol van de tegenstrijdigheden zodat de motiveringsplicht geschonden is.

Nogmaals; van verzoeker wordt de perfectie gevraagd terwijl de controlediensten van de overheid kunnen schrijven wat ze willen om dan nadien stoïcijns te argumente[ren] dat men zich vergist heeft en dat hetgeen men als gunstig evalueert in feite ongunstig had moeten zijn...!

Dit is niet ernstig en meer nog een aanfluiting van iedere motiveringsplicht”.

Beoordeling

16. Er mag worden aangenomen dat verzoeker de schending van de materiële motiveringsplicht inroept, waardoor de exceptie *obscuri libelli* wordt verworpen.

17. Uit het controleverslag 2131/17/068939 van het FAVV blijkt dat de hercontrole van de vestigingseenheid van verzoeker heeft geleid tot een ongunstig advies, maar dat het gezondheidsonderzoek resulteerde in een gunstig advies met als commentaar: “omdat het een geval van dierenwelzijn betreft werd de Vlaamse overheid dienst dierenwelzijn Vlaanderen hiervan verwittigd”.

18. De dienst Dierenwelzijn en het FAVV hebben onderscheiden bevoegdheden, waardoor zelfs een gunstig oordeel van één instantie niet noodzakelijkerwijs moet leiden tot een gunstig oordeel van de andere instantie. Bovendien zijn de vaststellingen gemaakt door het FAVV niet manifest tegenstrijdig te noemen met die gemaakt door de dienst Dierenwelzijn; de vaststellingen waren gelijklopend, maar resulteerden enkel in een ander oordeel gelet op de onderscheiden bevoegdheden.

19. Het derde middel is ongegrond.

Vierde middel

Standpunten van de partijen

20. Een vierde middel wordt omschreven als:

“Verzoeker verwijst naar zijn verklaring afgelegd op 23.10.2017 te overstaan van inspecteur OPSOMER waarbij verzoeker zijn versie van de feiten geeft aangevuld met heel wat stukken. [...]”

Uit de beslissing tot bestemming blijkt dat met de verklaring van verzoeker niet de minste rekening werd gehouden noch wordt de verklaring weerlegd evenmin wordt verwezen naar de bijlagen die verzoeker heeft afgegeven naar aanleiding van het verhoor ter zijner verdediging en ook hiervan wordt abstractie gemaakt in de beslissing tot bestemming zodat deze beslissing bezwaarlijk gemotiveerd kan genoemd worden.

Bij gebreke aan motivering dient de beslissing te worden vernietigd”.

21. De verwerende partij antwoordt:

“25. Ook het derde middel is onontvankelijk wegens obscuri libelli zoals in randnummers 8 tot en met 9 reeds werd uiteengezet.

Verzoeker geeft enkel aan dat er een gebrek aan motivering is.

De materiële motivering is afdoende indien de belanghebbende in staat gesteld wordt te oordelen of het zin heeft zich tegen de beslissing te verweren met de middelen die het recht hem ter beschikking stelt. In casu is dit het geval. Dit blijkt al uit het voorliggende beroep zelf.

26. In de hypothese dat verzoeker een schending beoogt van de formele motiveringsplicht merkt de verwerende partij op wat volgt.

Uit de bestreden beslissing blijkt wel degelijk dat er rekening werd gehouden met het verhoor van verzoeker van 23 oktober 2017. Dit is des te meer het geval nu uitdrukkelijk wordt verwezen naar dit verhoor in de bestreden beslissing:

[...]

Stellen dat er op geen enkele wijze rekening werd gehouden met deze verklaring is niet juist.

27. Noch de materiële motiveringsplicht, noch de uitdrukkelijke motiveringswet leggen aan de overheid de verplichting op alle grieven of middelen van verdediging opgeworpen door de betrokkene stuk voor stuk te beantwoorden. Het volstaat indien in de beslissing zelf de motieven opgenomen worden die de beslissing kunnen dragen.

De motivering van het bestreden besluit is draagkrachtig”.

22. Verzoeker repliceert:

“Dit middel is ontvankelijk; het gebrek aan motivering wordt omschreven.
Het middel is gegrond.

Op een flagrante wijze werd de motiveringsplicht miskend. Op geen enkele wijze werd ook maar één argument dat aangebracht werd door verzoeker weerlegd. De volledige argumentatie en alle stukken werden gewoonweg genegeerd.

Zelfs de simpele verwijzing naar het verhoor van verzoeker alwaar hij stelt dat: ‘op de voorknieën lopen een typische houding is voor Texelaars’ is niet weerlegd.

Verzoeker kan enkel vaststellen dat verweester geen enkel argument noch stuk (en er zijn 11 bijlagen) heeft weerleg[d]. En alle stukken zijn gevoegd aan zijn verklaring alsook aan de stukken in deze procedure.

Van enige motivering is geen sprake.

Het middel is ontvankelijk en gegrond”.

Beoordeling

23. Er is uitdrukkelijk melding gemaakt in de bestreden beslissing van het verhoor van verzoeker op 23 oktober 2017.

De formelemotiveringsplicht impliceert niet dat de overheid ertoe is gehouden om op elk aangevoerd argument afzonderlijk te antwoorden. Het volstaat dat uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt dat de aangevoerde argumenten in de besluitvorming werden betrokken en dat uit de motivering ervan kan worden afgeleid waarom deze argumenten niet werden aangenomen. Hieraan is voldaan.

De enkele omstandigheid dat verzoeker het niet eens is met de motivering van de bestreden beslissing, maakt deze niet onwettig.

24. Het vierde middel is ongegrond.

Vijfde middel

Standpunten van de partijen

25. Een vijfde middel wordt omschreven als:

“De beslissing tot bestemming maakt melding van een dierenartsenverslag ontvangen op 13.10.2017 waaruit een aantal bevindingen worden opgesomd aangaande de toestand van de schapen.

Verzoeker heeft geen kennis gehad van dit verslag en werd ook niet uitgenodigd de vaststellingen bij te wonen evenmin werd hem de mogelijkheid geboden om een tegenexpertise te organiseren zodat de rechten van verdediging flagrant geschonden werd en bestemmingsbeslissing vernietigd moet worden.

Bovendien staan deze vaststellingen haaks op de wijze waarop verzoeker zijn dieren behandeld hetgeen ook uiteengezet werd in zijn verklaring van 23.10.2017.

Verzoeker verwijst naar zijn verklaring en de bijgebrachte stukken om de beslissing ten gronde te ontkrachten.

- Op woensdag 30.08.2017 is het bedrijf van verzoeker gecontroleerd door 4 controleurs van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en bekwam het de beste beoordeling na controle met name gunstig.

- Op donderdag 31.08.2017 omstreeks 13.00 uur - 14.00 uur heeft verzoeker zijn dieren zelf nog verzorgd. Er werd hooi gegeven in zwarte kuipen aan schapen buitenloop en water aangevuld. In diezelfde periode heeft verzoeker de andere schapen ook nagezien.

- Verzoeker heeft zijn dieren steeds goed verzorgd (het is overigens zijn broodwinning) en heeft naar aanleiding van zijn verhoor van 23.10.2017 drie toedienings- en verschaffingsdocumenten bijgebracht met name datum 14.08.2017 nr. 1089 - datum 21.08.2017 nr. 1095 en datum 31.08.2017 nr. 1100. Deze documenten werden, samen met zeven andere documenten aangaande aankoop - onderzoek - analyse, aan het P.V. gevoegd onder bijlage 4 t.e.m. 10.

- Verzoeker brengt [...] een overzicht bij van het voedingsbedrijf TROUW NUTRITION opgemaakt op 28.08.2017, met name 3 dagen voor de inbeslagname. Dit document werd opgesteld op vraag van verzoeker op 21.08.2017 ten einde een goede samenstelling te bekomen voor het voedsel (maïskuil) van zijn dieren.

Opnieuw een bewijs dat verzoeker in zit met zijn dieren en de allerbeste omstandigheden wil creëren.

- Verzoeker brengt [...] een overzicht bij van het voedingsbedrijf TROUW NUTRITION opgemaakt op 28.08.2017, met name 3 dagen voor de inbeslagname. Dit document werd opgesteld op vraag van verzoeker op

21.08.2017 ten einde een goede samenstelling te bekomen voor het voedsel (gras - snede 1) van zijn dieren.

Opnieuw een bewijs dat verzoeker in zit met zijn dieren en de allerbeste omstandigheden wil creëren.

- Verzoeker brengt [...] een leveringsbon bij van 22.06.2017 van het veevoederbedrijf MIJTEN waarbij er 2.083 kg voedsel werd geleverd.

- Verzoeker brengt [...] een leveringsbon bij van 12.08.2017 van het veevoederbedrijf MIJTEN waarbij er 1.918 kg voedsel werd geleverd.

- Verzoeker brengt [...] een verklaring bij van voederbedrijf MIJTEN van 29.08.2017 (2 dagen voor de inbeslagname) waarbij de samenstelling van het voeder voor de schapen wordt omschreven met de mededeling de schapenmix is voorzien van alle vitaminen en mineralen voor een degelijke gezondheid.

- Verzoeker brengt [...] de levering bij van 885 kg aan voeder van de B.V.B.A. KEMELS geleverd op 05.09.2017 doch uiteraard eerder besteld want het zou absurd zijn voedsel te bestellen voor dieren die in beslag zijn genomen.

- Verzoeker brengt [...] een verklaring bij van Jos TORSIN d.d. 29.08.2017 naar aanleiding van de vraag van verzoeker de graskuil en maïskuil te optimaliseren. Betrokkene verklaart overigens dat de schapen in goede conditie zijn waardoor het krachtvoer weinig diende aangepast te worden.

- Op woensdag 30.08.2017 na vertrek van leden FAVV contacteert verzoeker de lokale Politie voor vaststelling van ondergelopen stal.

De streek aldaar kende zware regenval waardoor een stal was ondergelopen en de dieren verplaatst dienden te worden. Direct heeft verzoeker de lammeren in buitenloop gezet met 2 voedergoten en de stal werd gereinigd, ontsmet waarna het wachten was tot alles droog werd.

Op donderdag 31.08.2017 verplaatste verzoeker de voedergoten naar de stal en hebben de dieren in de buitenloop hooi gekregen. De bedoeling was deze 'buitenlopers' 's avonds donderdag 31.08.2017 terug in stal te zetten.

Verzoeker werd aldus geconfronteerd met onvoorzienbare omstandigheden, een onderlopen stal en de dieren dienden, vanzelfsprekend, herplaatst te worden naar droger terrein.

- Ooi 4 (texelaar) liep soms op de voorknieën doch dit is niet ongebruikelijk en komt voor bij het ras texelaar.

- Ooi 3 had een liesbreuk en was verkocht aan een Turk die dit schaap gemerkt had door een blauw touw om de hals te binden. Dit is de verklaring voor de aanwezigheid van het blauwe touw.

- Ooi 5 is een jaarling in perfecte gezondheid met twee lammeren waarvan het witte lam ter plaatse gelaten. Dit witte lam, ongeveer 6 weken oud, heeft verzoeker zelf met de fles groot gebracht.

- Verzoeker heeft aangegeven dat hij leverancier is van respectabele bedrijven die alleen handelen met bonafide leveranciers. Verzoeker heeft naar aanleiding van zijn verhoor de contactgegevens van deze bedrijven bezorgd doch ook nu moet vastgesteld worden dat men op geen enkele wijze rekening houdt met deze gegevens terwijl de inspecteurs deze firma's hebben gecontacteerd en de verantwoordelijken verklaringen hebben afgelegd (men heeft dit tegen verzoeker verklaard).

Het betreffen volgende dierenartsen met name : dierenarts Wouter MERCKX 0478/911.626 verantwoordelijke dierenarts voor het Zootisch Technisch Centrum van de KU Leuven en dierenarts Bram NACHTEGALE 0486/705.610 verantwoordelijke dierenarts van het Onderzoekscentrum Medanex Webbekom.

- In de winter 2016 - 2017 was er abnormale sterfte bij drachtige ooien en vroeggeboortes. Onderzoek o.a. bij D61, heeft geen bruikbaar info opgeleverd. Een deel van de 'buitenlopers' 31.08.2017 betrof lammeren van meerlingen - achterblijvers - die verzoeker met de melkfles opkweekte.

Er is aldus geen enkele reden om te twijfelen aan de gezondheid van deze dieren.

- In het P.V. tot beslagname is sprake van giftige planten in de buurt van de dieren waarbij verwezen wordt naar het kruid zware nachtschade. Dit kruid is absoluut niet giftig in de zomer en werd ten onrechte aangewend als motivering voor de inbeslagname.

Een dergelijke stellingname is onbegrijpelijk aangezien dit algemeen geweten is.

- Aangaande het blind lam is er een verklaring van de vroegere eigenaar met name VERLINDEN Paul die op 10.08.2017 drie schapen en het lam vervoerd heeft naar verzoeker met de vraag het lam niet in een grote kudde te zetten maar in een kleine groep zodat het zich gemakkelijk kan oriënteren naar de eet- en drinkbak. Ook deze verklaring werd ter beschikking gesteld aan inspecteur OPSOMER doch ook hiermede wordt niet de minste rekening gehouden.

- Als schapenhandelaar dient verzoeker dikwijls een gehele kudde op te kopen waarin soms schapen zitten met wisselende gezondheidsconditie.

Niet alle dieren kunnen doorverkocht worden en verzoeker tracht te zwakkeren te laten aansterken en wanneer sommige dieren te zwak zijn dan worden ze afgevoerd door RENDAC.

Hierdoor is het best mogelijk dat niet alle dieren in alle conditie zijn doch het is net de taak van verzoeker om deze dieren geduldig te laten aansterken.

Reden tot beslagname laat staan het ontnemen van de dieren aan verzoeker kan hierin niet gevonden worden.

- Verzoeker is, door de inbeslagname, nog steeds niet in het bezit gesteld van geldige vervoersdocumenten voor de 63 schapen die weggevoerd werden op 31.08.2017 van het adres Staatsbaan 300 Bekkevoort 2!

Nochtans dienen deze documenten ter beschikking te worden gesteld van verzoeker ook wanneer zij in beslag worden genomen. Het schapenregister kan evenmin aangevuld worden hetgeen nochtans vereist wordt door het FAVV alwaar men bij controle voorlegging vraagt van toevoerbaarheid, herkomst en oorsprong van de dieren. Het controlerapport missienummer 2131/17/068939 werd bijgevoegd onder bijlage 11.

Om al deze redenen wordt de motivering van de beslissing tot bestemming ontkracht temeer daar in de motivering enkel verwezen wordt naar een dierenartsenverslag van 13.10.2017. Een teruggave dringt zich aldus op ten voordele van verzoeker".

“29. Ook het vijfde middel is onontvankelijk wegens obscuri libelli zoals in randnummers 8 tot en met 9 reeds werd uiteengezet.

30. In dit middel tracht verzoeker voornamelijk uiteen te zetten dat er geen aanleiding was om de dieren in beslag te nemen.

Uw Raad oordeelde reeds dat indien de bestreden beslissing betrekking heeft op de bestemming van de dieren en niet op de inbeslagname, het middel waarin wordt opgeworpen dat er geen aanleiding bestond om de dieren in beslag te nemen onontvankelijk is. Beide beslissingen kunnen immers afzonderlijk bestreden worden.

31. In dit middel wordt door verzoeker gevraagd om een teruggave van de dieren.

De Raad van State heeft echter geen rechtsmacht om een dergelijke beslissing te nemen, het beroep is op dat punt eveneens onontvankelijk.

Het vijfde middel is onontvankelijk.

32. De bestreden beslissing verwijst naar het dierenartsenverslag dat de verwerende partij op 13 oktober 2017 heeft ontvangen aangaande de toestand van de dieren:

[...]

Dit betreft een dierenartsenverslag dat opgesteld werd door de dierenartsen van het asiel waar de inbeslaggenomen schapen verblijven.

Stellen dat ‘de rechten van verdediging flagrant geschonden werden’ is dan ook niet juist. Het valt niet in te zien hoe verzoeker het tegendeel kan bewijzen door een tegenexpertise als reeds door het FAVV, de diensten van de verwerende partij en de dierenartsen van het asiel tot dezelfde conclusie wordt gekomen, nl. ernstige inbreuken op het dierenwelzijn.

Verzoeker werd op 23 oktober 2017 verhoord. In de bestreden beslissing wordt melding gemaakt van dit verhoor. Bovendien heeft hij verschillende e-mails gestuurd naar de inspecteur-dierenarts / Inspectie Dierenwelzijn. Hij heeft dan ook op nuttige wijze en naar behoren zijn standpunt naar voren kunnen brengen.

33. Krachtens artikel 34, §3 van de Dierenwelzijnswet hebben de processen-verbaal bewijskracht tot het tegenbewijs is geleverd.

De argumenten van verzoeker zijn niet van aard om het tegendeel te bewijzen.

34. De argumenten en stukken welke verzoeker thans aanbrengt kunnen niet tot vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

Zij tonen bovendien geenszins aan dat de bestreden beslissing uitgaat van een verkeerde opvatting. Verzoeker heeft immers meerdere uitbatingen waar hij schapen houdt, de aankoop van voeders voor schapen toont dan ook geenszins aan dat de dieren welke aangetroffen werden op het desbetreffende adres ook deze zijn waarvoor deze voeders werden aangekocht. Bovendien werden tijdens de vaststellingen ter plaatse nog andere inbreuken opgemerkt waarover verzoeker in alle talen zwijgt.

35. Het betreffen argumenten welke door verzoeker tevens werden aangehaald in zijn verhoor op 23 oktober 2017, dit is voor de bestreden

beslissing. De bestreden beslissing toont aan dat met dit verhoor rekening werd gehouden bij de beoordeling en aldus ook met de aangebrachte argumenten.

Verzoeker is dan ook helemaal niet in zijn rechten van verdediging geschonden.

Tevens kan niet ingezien worden hoe deze argumenten enig verband houden met de wettigheid van de bestreden beslissing.

Het vijfde middel is ongegrond”.

27. Verzoeker repliceert:

“Verzoeker heeft geen kennis gehad van dit verslag en werd ook niet uitgenodigd de vaststellingen bij te wonen evenmin werd hem de mogelijkheid geboden om een tegenexpertise te organiseren zodat de rechten van verdediging flagrant geschonden werd en bestemmingsbeslissing vernietigd moet worden.

Het middel is aldus ontvankelijk.

[...]

Het middel is eveneens gegrond.

Verweerder ontkend vooreerst niet dat er aan verzoeker geen tegenexpertise is toegekend noch dat hij de mogelijkheid gehad heeft er één te organiseren.

Evenmin wordt ontkend dat verzoeker niet in de mogelijkheid gesteld is de vaststellingen bij te wonen zodat er op geen enkele wijze ooit tegenspraak gevoerd is hetgeen een schending is van de rechten van verdediging van verzoeker.

Want deze ‘vaststellingen’ staan haaks op de wijze waarop verzoeker zijn dieren behandeld hetgeen ook uiteengezet werd in zijn verklaring van 23.10.2017.

Ook de behandelende dierenarts van verzoeker zou het tegendeel hebben vastgesteld; doch deze mogelijkheid werd verzoeker doelbewust ontnomen.

Verzoeker verwijst naar zijn verklaring en de bijgebrachte stukken om de beslissing ten gronde te ontkrachten.

[...]

Het is veelzeggend dat verweerder op geen enkele van deze argumenten ingaat; niet naar aanleiding van het verhoor of in de te nemen beslissingen en ook niet in onderhavige procedure!

Om al deze redenen wordt de motivering van de beslissing tot bestemming onkracht temeer daar in de motivering enkel verwezen wordt naar een dierenartsenverslag van 13.10.2017. Een teruggave dringt zich aldus op ten voordele van verzoeker. Deze laatste zin wordt ten onrechte door verweerder aangegrepen om te stellen dat verzoeker de teruggave vraagt van zijn dieren in deze procedure hetgeen niet het geval is zie hiervoor naar het beschikkend gedeelte. Wel zal een vernietiging van de beslissing dit als resultaat kunnen hebben”.

Beoordeling

28. Uit de omschrijving van het middel mag worden aangenomen dat verzoeker de schending van de rechten van verdediging en van de materiële motiveringsplicht inroept, waardoor de exceptie *obscuri libelli* niet kan worden bijgetreden.

29. De rechten van verdediging zijn niet van toepassing op de beslissing tot bestemming van de dieren.

In zoverre kan het middel niet worden aangenomen.

30. De materiële motiveringsplicht houdt in dat iedere administratieve rechtshandeling moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking kunnen worden genomen.

In het verzoekschrift geeft verzoeker een eigen beoordeling van de feitelijke toedracht (namelijk dat (1) hij zijn dieren goed verzorgt en voeder met een goede samenstelling aanbiedt, wat door een leverancier wordt erkend; (2) de ondergelopen stal te wijten was aan hevige regenval; (3) texelaars soms op hun knieën lopen; (4) zware nachtschade gedurende de zomer niet giftig is voor schapen) maar hiermee wordt niet aannemelijk gemaakt dat de verwerende partij tot een conclusie is gekomen in weerwil van de materiële motiveringsplicht.

Wat betreft de gunstige beoordeling van het FAVV, kan worden verwezen naar de beoordeling van het derde middel.

Waar verzoeker in het middel herneemt dat met zijn verklaringen geen rekening werd gehouden, volstaat het te verwijzen naar de beoordeling van het vierde middel om te oordelen dat die kritiek de bestreden beslissing niet kan aantasten.

31. Ten slotte bekritiseert verzoeker dat hij na de inbeslagname nog steeds niet in het bezit is gesteld van de vereiste vervoerdocumenten.

Dit betoog heeft geen uitstaans met het vereiste dat de bestreden bestemmingsbeslissing moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking kunnen worden genomen.

32. Het vijfde middel moet worden verworpen.

33. Vermits korte debatten volstaan om te komen tot de bovenvermelde conclusie, kan in het huidige geval de zaak op grond van artikel 93 van het algemeen procedurereglement definitief worden beslecht.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro verschuldigd aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijftientig oktober tweeduizend achttien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys